

UCAPAN OLEH: DATO' SERI DR. MAHATHIR BIN MOHAMAD
(PERDANA MENTERI)

UPACARA: SEMPENA PEMBUKAAN RASMI LEBUHRAYA PAPAR KE SINDUMIN

TEMPAT: NEGERI SABAH

TARIKH: 17 NOV 1981

MASA:

Yang Amat Berhormat
Datuk Harris Mohd. Salleh,
Ketua Menteri Negeri Sabah;
Yang Berhormat
Datuk S. Samy Vellu,
Menteri Kerjaraya dan Kemudahan Awam;
Yang Berhormat
Tan Sri Suffian Korok,
Menteri Pembangunan Infrstruktur Sabah;
Yang Berhormat-Yang Berhormat;
Dif-Dif Kehormat;
Tuan-tuan dan puan-puan sekalian.

Saya mengucapkan terima kasih kepada saudara-saudara sekalian kerana telah memberikan sambutan yang sangat meriah kepada saya pada hari ini. Sebahagian besar daripada saudara-saudara sekalian telah datang beramai-ramai dari tempat-tempat yang jauh dan dari kawasan-kawasan pedalaman untuk bersama-sama menghadiri Majlis ini. Di atas susah payah saudara-saudara semua saya sekali lagi mengucapkan terima kasih.

2. Saya merasa sukacita mengetahui bahawa projek lebuhraya Papar ke Sindumin ini yang sepanjang 68 batu dan berharga \$50 juta telah siap semenjak akhir tahun 1980 iaitu setelah tiga tahun dalam pembinaan. Ini adalah salah satu daripada projek-projek yang telah disiapkan mengikut jadual sungguhpun jadual itu telah dipanjangkan sedikit oleh sebab-sebab cuaca dan keadaan tanah. Di sini suka saya mengucapkan tahniah kepada semua pihak di atas segala usaha untuk menyiapkan lebuhraya ini.

3. Pembinaan lebuhraya Papar ke Sindumin ini adalah sebahagian daripada keseluruhan strateji untuk memastikan bahawa Negeri Sabah mempunyai satu rangkaian jalanraya yang menghubungkan satu bandar ke satu bandar dan dari bandar-bandar di sebelah barat dengan bandar-bandar di sebelah timur negeri Sabah ini. Lebuhraya-lebuhraya yang dibina menjadi nadi dalam pembangunan ekonomi dan sosial Negeri Sabah, terutamanya memandangkan pada masa ini Negeri Sabah sedang meningkatkan lagi usaha-usaha pembangunannya. Ia akan mendekatkan lagi hubungan di antara semua rakyat di Negeri Sabah. Dalam konteks pembangunan, sistem perhubungan yang lengkap adalah asas bagi membolehkan rakyat menerokai aktiviti-aktiviti ekonomi yang dapat meningkatkan taraf

kehidupan mereka.

4. Dua lagi lebuhraya yang sedang di dalam pembinaan ialah lebuhraya Tamparuli ke Ranau dan lebuhraya Sempurna ke Lahad Datu. Lebuhraya Tamparuli ke Ranau yang panjangnya 44 batu dianggarkan memakan perbelanjaan sebanyak \$95 juta. Ia dijangka siap pada pertengahan tahun hadapan. Pada masa ini jalan ini boleh digunakan untuk lalu lintas sekiranya kenderaan-kenderaan itu tidak dipandu laju. Lebuhraya Sempurna ke Lahad Datu sepanjang 91 batu sedang di dalam pembinaan dan dianggarkan berharga sebanyak \$76 juta. Ianya dibina pada sebahagian besarnya mengikut aliran (alignment) jalan yang telah ada dan adalah dijangka siap dalam masa dua tahun lagi.

5. Pembinaan lebuhraya dari Papar ke Sindumin ini bukan sahaja bertujuan untuk memudahkan perhubungan rakyat Negeri Sabah, dari Kota Kinabalu ke Papar dan ke Sindumin sahaja bahkan juga terus ke Negeri Sarawak di mana satu lagi lebuhraya dari Lawas ke Merapok sedang di dalam pembinaan. Dengan siapnya lebuhraya Lawas-Merapok sepanjang 18 batu itu pada akhir tahun ini, perjalanan dari Kota Kinabalu ke bandar-bandar dalam Negeri Sarawak akan dapat menjadi lebih cepat dan mudah.

6. Dengan cara ini akan tercapailah tujuan Kerajaan bagi memperkukuhkan lagi perhubungan di antara rakyat Malaysia di kedua-dua negeri ini. Ini juga akan memudahkan pergerakan penduduk-penduduk, tenaga pekerja, alat-alat jentera yang penting untuk kemajuan dan pembangunan pertanian dan industri dalam kedua-dua negeri ini.

7. Di bawah Rancangan Malaysia Keempat, Kerajaan Persekutuan telah membuat peruntukan sebanyak \$5,918 juta bagi kemudahan-kemudahan infrastruktur asas seperti jalanraya, bekalan air, dan elektrik bagi seluruh negara kita. Daripada jumlah ini, Negeri Sabah telah diperuntukkan \$691.2 juta. Peruntukan untuk Negeri Sabah akan ditambah sekiranya perlu dan ada kemampuan untuk melaksanakan projek-projek tambahan.

8. Pembinaan lebuhraya memanglah sukar dan memakan belanja yang banyak. Tetapi apabila satu-satu lebuhraya itu siap maka adalah menjadi perkara yang sangat penting supaya ianya diselenggarakan dengan sempurna untuk mengelakkan ianya terbiar dan menjadi rosak yang akan menyebabkan perbelanjaan yang banyak untuk diperbaiki. Aspek penyelenggaraan jalanraya ini, saya ingin tegaskan, hendaklah diambilkira dan hendaklah diberikan perhatian yang sama seperti pembinaan jalanraya itu sendiri.

9. Dalam usaha-usaha perancangan dan pembinaan infrastruktur pihak perancang bukan sahaja mesti mengambilkira aspek-aspek ekonomi projek itu, tetapi juga mestilah memikirkan bahawa orang ramai yang mana projek itu ditujukan adalah sedia untuk menerima dan merebut peluang-peluang dari pembinaan projek pembangunan itu.

Dengan cara ini sesuatu projek itu akan dapat digunakan dengan sebaik-baiknya terutama sekali oleh pihak yang menerimanya. Dalam hal ini pihak-pihak perancang hendaklah mengusahakan program-program pembangunan mereka secara bersepadu supaya sesuatu projek pembangunan ini dapat memberi faedah maksima kepada rakyat.

10. Sebelum saya sudahi ucapan saya ini, sukalah saya memberikan tahniah kepada Kementerian Kerjaraya dan Kemudahan-Kemudahan Awam Malaysia yang bertanggungjawab bagi pembinaan jalanraya-jalanraya Persekutuan di Negeri Sabah ini, kepada Kerajaan Negeri Sabah, dan kepada Jabatan Kerjaraya Negeri Sabah yang menjadi badan pelaksana bagi projek-projek jalanraya ini.

11. Saya juga mengucapkan tahniah kepada Jawatankuasa Pemandu yang mengandungi semua badan-badan Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri yang berkenaan yang telah menjalankan tugas-tugas mereka dengan baik dan sempurna.

12. Dengan nama Allah yang Maha Pengasih dan Maha Penyayang, saya dengan sukacitanya mengistiharkan lebuhraya ini dibuka dengan rasminya.
Terima kasih.